

PATVIRTINTA

Molėtų rajono savivaldybės tarybos

2023 m. gegužės 4 d.

sprendimu Nr. B1-91

MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ETIKOS KOMISIJOS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Molėtų rajono savivaldybės etikos komisija (toliau – Komisija) sudaroma vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu ir Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodeksu. Komisijos sudarymo tvarka nustatyta Molėtų rajono savivaldybės tarybos (toliau – Savivaldybės taryba) veiklos reglamente (toliau - reglamentas).

2. Komisiją sudaro Savivaldybės taryba savo įgaliojimų laikui vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu.

3. Komisija nagrinėja klausimus, susijusius su politikų elgesio principų ir reikalavimų viešajame gyvenime laikymusi, užtikrina valstybės politikų elgesio kontrolę ir atsakomybę už Valstybės politikų elgesio kodekso nuostatų pažeidimus.

II SKYRIUS KOMISIJOS VEIKLOS TEISINIAI PAGRINDAI

4. Komisija vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Valstybės politikų elgesio kodeksu, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais valstybės politikų elgesį. Komisijai priskirti įgaliojimai įgyvendinami remiantis Lietuvos žmonių visuotinai priimtomis moralės, etikos ir prigimtinės teisės nuostatomis.

III SKYRIUS KOMISIJOS VEIKLOS SRITYS

5. Komisija:

5.1. prižiūri, kaip Savivaldybės meras ir Savivaldybės tarybos nariai laikosi Vietos savivaldos įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių Savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, reikalavimų;

5.2. analizuoja Savivaldybės tarybos narių nedalyvavimo Savivaldybės tarybos, komitetų ir komisijų posėdžiuose ir Vietos savivaldos įstatymo nustatytų pareigų nevykdymo priežastis;

5.3. tiria ir priima sprendimus dėl Savivaldybės mero ir Savivaldybės tarybos narių veiklos atitikties Vietos savivaldos įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių Savivaldybės mero ir Savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, nuostatomis;

5.4. nagrinėja Savivaldybės bendruomenės narių, valstybės institucijų, gyvenamųjų vietovių bendruomenių ar bendruomeninių organizacijų atstovų siūlymus ir pastabas dėl Savivaldybės mero ir Savivaldybės tarybos narių veiklos skaidrumo;

5.5. analizuoja šio įstatymo nustatytą Savivaldybės mero pareigų nevykdymo priežastis;

5.6. teikia Vyriausiajai rinkimų komisijai siūlymą priimti sprendimą dėl Savivaldybės tarybos nario įgaliojimų nutūkimo, jeigu šis tarybos narys yra praleidęs iš eilės 3 Savivaldybės tarybos posėdžius be pateisinamos priežasties;

5.7. tarybos narių, Savivaldybės mero ir savo iniciatyva teikia tarybos nariams rekomendacijas dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų įgyvendinimo;

5.8. tarybos narių ir savo iniciatyva teikia Savivaldybės merui rekomendacijas dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų įgyvendinimo.

IV SKYRIUS

VALSTYBĖS POLITIKO ELGESIO TYRIMO ORGANIZAVIMAS

6. Valstybės politiko elgesio tyrimas Komisijoje gali būti pradėtas, kai yra bent vienas iš šių pagrindų:

6.1. fizinio ar juridinio asmens skundas, kreipimasis ar pranešimas (toliau – skundas) apie valstybės politiko galimai padarytą Valstybės politikų elgesio kodekse nustatytą valstybės politikų elgesio principų, nuostatų ar institucijos, kurioje politikas eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose valstybės politikui nustatytų reikalavimų pažeidimą;

6.2. visuomenės informavimo priemonėse paskelbta pagrįsta informacija apie valstybės politiko galimai padarytą pažeidimą.

7. Valstybės politiko elgesio tyrimas pradedamas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo šių nuostatų 6 punkte nurodyto pagrindo atsiradimo. Komisija tiria galimus pažeidimus, jeigu nuo jų padarymo praėjo ne daugiau kaip vieni metai. Anoniminiai skundai nenagrinėjami. Komisijos atliekamas pažeidimo tyrimas turi būti baigtas ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo tyrimo pradžios. Į šį terminą neįskaičiuojamas politiko laikinojo nedarbingumo, atostogų laikas ir laikas, kai politikas yra išvykęs į tarnybinių komandiruočių. Prireikus Komisija gali pratęsti šame punkte nurodytą tyrimo terminą, bet ne ilgiau kaip vienam mėnesiui.

8. Atlikdama tyrimą, Komisija turi teisę:

8.1. apklausti valstybės politiką, kurio elgesys tiriamas, bei kitus asmenis, susijusius su valstybės politiko tiriamu elgesiu ar politine veikla;

8.2. apklausti skundo autorių ir išsiaiškinti apie jo žinomą informaciją apie valstybės politiko galimai padarytą Valstybės politikų elgesio kodekse nustatytą valstybės politikų elgesio principų, nuostatų ar institucijos, kurioje politikas eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose valstybės politikui nustatytų reikalavimų pažeidimą;

8.3. teisės aktų nustatyta tvarka susipažinti su reikiama dokumentais ir gauti jų nuorašus (kopijas) bei kitą tyrimui reikalingą informaciją;

8.4. prireikus išvykti į įvykio vietą;

8.5. pasitelkti specialistus.

9. Atlikdami tyrimą, Komisijos nariai privalo:

9.1. vadovautis Lietuvos Respublikos Konstitucija, įstatymais, kitais teisės aktais;

9.2. laikyti paslapyje duomenis ar žinias, kurias jie sužinojo vykdydami tyrimą, jeigu tokie duomenys ar žinios sudaro valstybės, komercinę, banko, tarnybos arba kitą įstatymų saugomą paslaptį;

9.3. nenaudoti nuostatų 9.2 punkte nurodytų duomenų ar žinių asmeninei ar kitų asmenų naudai;

9.4. kol Komisija nebaigia tyrimo, niekam neteikti informacijos apie vykdomo tyrimo aplinkybes, su tyrimu susijusius asmenis, turimą medžiagą, duomenis.

10. Šių nuostatų 9 punkto nuostatos taikomos ir Komisiją aptarnaujantiems darbuotojams ir pasitelktiems specialistams.

11. Atlikdami tyrimą, Komisijos nariai, Komisiją aptarnaujantys darbuotojai ir jos pasitelkti specialistai netrikdo valstybės, savivaldybės institucijų, kitų įmonių, įstaigų ar organizacijų darbo ir privalo susilaikyti nuo preliminarinių vertinimų bei išvadų, kol nebaigtas tyrimas ir nėra Komisijos sprendimo.

12. Komisijos nariai už šių nuostatų 9–11 punktuose nustatytų pareigų pažeidimą atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

13. Valstybės politikas, kurio elgesys tiriamas, turi teisę:

13.1. teikti Komisijai paaiškinimus, prašymus ir įrodymus;

13.2. baigus tyrimą susipažinti su tyrimo metu surinkta medžiaga;

13.3. dalyvauti Komisijos posėdžiuose.

14. Valstybės politikas, teikiantis Komisijai paaiškinimus, negali būti verčiamas teikti paaiškinimus prieš save, savo šeimos narius ar artimuosius giminaičius.

15. Komisija per 3 dienas nuo tyrimo pradžios surašo laisvos formos pranešimą, kuriuo informuoja valstybės politiką apie pradėtą jo elgesio tyrimą, jo teises, pateikia turimus duomenis apie padarytą pažeidimą ir prašo valstybės politiko iki šiame pranešime nurodytos datos pateikti paaiškinimą raštu. Komisija šį pranešimą valstybės politikui įteikia asmeniškai arba išsiunčia paštu.

16. Komisija, atlikusi tyrimą, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tyrimo pabaigos posėdyje vertina tyrimo metu surinktus duomenis ir priima sprendimus. Apie Komisijos posėdžio vietą ir laiką ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki posėdžio pradžios turi būti pranešta valstybės politikui. Jo neatvykimas į Komisijos posėdį ar paaiškinimo nepateikimas nekliudo Komisijai priimti sprendimą.

17. Pakartotiniai skundai apie galimą politiko padarytą pažeidimą nenagrinėjami, išskyrus atvejus, kai gautame skunde yra nurodomos naujos aplinkybės, kurios nebuvo ir negalėjo būti žinomos atlikto tyrimo metu, ir dėl to Komisijos priimtas sprendimas yra galimai neteisingas. Dėl pakartotinio tyrimo būtinumo sprendžia Komisija ne vėliau kaip per 10 dienų nuo tokio skundo gavimo. Komisijai nusprendus pradėti pakartotinį tyrimą, jis atliekamas pagal šiuose nuostatuose ir Valstybės politikų elgesio kodekse nustatytas procedūras.

18. Komisija svarstomais klausimais priima sprendimus. Sprendimas dėl politikų netinkamo elgesio priimamas visų Komisijos narių balsų dauguma. Jei balsai pasiskirsto po lygiai, lemia posėdžio pirmininko balsas.

19. Valstybės politiko elgesio tyrimą atlikusi Komisija gali priimti tokius sprendimus:

19.1. konstatuoti, kad valstybės politikas nepažeidė Valstybės politikų elgesio kodekse ar institucijos, kurioje jis eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytų valstybės politiko elgesio principų ar reikalavimų;

konstatuoti, kad valstybės politikas pažeidė Valstybės politikų elgesio kodekse ar institucijos, kurioje jis eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytus valstybės politiko elgesio principus ar reikalavimus;

19.2. rekomenduoti valstybės politikui suderinti savo elgesį ar veiklą su Valstybės politikų elgesio kodekse ar institucijos, kurioje valstybės politikas eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytais valstybės politiko elgesio principais ar reikalavimais;

19.3. rekomenduoti viešai atsiprašyti per mėnesį nuo Komisijos sprendimo priėmimo datos tokiu būdu, koku buvo ižesta, pvz., jeigu per visuomenės informavimo priemonės, tai savo lėšomis paskelbti (išspausdinti) atsiprašymą, jei Savivaldybės tarybos posėdyje – žodžiu viešai atsiprašyti (atsiprašymas turi būti užprotokuluotas) Savivaldybės tarybos posėdyje ir kt.;

19.4. įtarus esant nusikalstamos veikos požymių, perduoti medžiagą ikiteisminio tyrimo įstaigoms ar prokuratūrai.

20. Komisija gali nutraukti tyrimą, jeigu iki tyrimo pabaigos valstybės politikas savo elgesį ar veiklą pripažino neetiškais, nesuderinamais su savo pareigomis ar institucija, kurioje jis eina pareigas, ir dėl to viešai atsiprašė.

21. Apie Komisijos atliktą tyrimą ir priimtą sprendimą pranešama asmeniui, pateikusiam skundą Komisijai, valstybės politikui, dėl kurio yra priimtas sprendimas, ir Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

22. Komisijos priimti sprendimai yra vieši ir turi būti skelbiami Molėtų rajono savivaldybės interneto svetainėje ir informaciniame leidinyje, jeigu toks leidinys yra leidžiamas.

V SKYRIUS

KOMISIJS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

23. Komisijos pirmininkas šaukia komisijos posėdžius, nustato ir jų datą bei vietą, sudaro posėdžio darbotvarkę. Komisijos nariai turi teisę siūlyti pakeisti ar papildyti darbotvarkę.

24. Komisijos posėdžiai gali būti protokoluojami arba daromas Komisijos posėdžio garso įrašas, kuris laikomas Komisijos posėdžio protokolu. Rašytinį protokolą pasirašo Komisijos (posėdžio) pirmininkas ir protokolą surašęs Komisijos sekretorius.

25. Komisijos pirmininkas turi teisę gauti komisijos įgaliojimams vykdyti reikalingą informaciją iš valstybės ar savivaldybės institucijų, įstaigų ir valstybės ar savivaldybės valdomų įmonių.

26. Komisijos posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja daugiau kaip pusė visų Komisijos narių. Komisijos posėdžiuose turi teisę dalyvauti Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos atstovai, kurie gali teikti siūlymus dėl tarnybinės etikos ar elgesio normų įgyvendinimo.

27. Komisiją aptarnauja Savivaldybės mero paskirtas valstybės tarnautojas – Komisijos atsakingasis sekretorius, kuris:

27.1. rūpinasi, kad ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki posėdžio dienos Komisijos nariams ir suinteresuotiems asmenims (skundo pateikėjui, atitinkamam valstybės politikui ir pan.) būtų praneštas posėdžio laikas ir vieta;

27.2. rūpinasi, kad būtų paruošti posėdžiui reikalingi dokumentai bei jų kopijos, patalpos;

27.3. užtikrina, kad būtų daromas Komisijos posėdžio garso įrašas.

27.4. registruoja posėdžio dalyvius;

27.5. ne vėliau kaip per 5 darbo dienas Komisijos priimtą sprendimą įformina atskiru dokumentu ir jį išdėsto taip:

27.5.1. įžanginėje sprendimo dalyje nurodant: sprendimo priėmimo datą ir vietą; komisijos pavadinimą; komisijos sudėtį; asmens, kurio veikla tiriama, vardą, pavardę ir pareigas; tiriamus asmens veiksmus (tyrimo dalyką); teisės aktus ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis vadovaujantis pradėtas tyrimas dėl asmens veiksmų;

27.5.2. aprašomojoje-motyvuojamojoje sprendimo dalyje nurodant: Komisijos nustatytas faktines aplinkybes; asmens, kurio veikla tiriama, ir (ar) jo atstovo teiktus paaiškinimus, prašymus ir pan.; įrodymus, kuriais grindžiamos Komisijos išvados; argumentus, dėl kurių atmetami tam tikri tiriamo asmens išsakyti teiginiai, kilusios pagrįstos abejonės, kurių pagrindu buvo pradėtas tyrimas; nuorodas į konkrečius teisės aktus ir šių aktų nuostatas, kurios buvo taikomos tiriant;

27.5.3. rezoliucinėje sprendimo dalyje nurodant: komisijos išvadą dėl svarstomo asmens veiksmų, teisės aktą ir konkrečią teisės akto nuostatą, kuria vadovaujantis priimtas sprendimas; informaciją apie Komisijos išvados paskelbimo būdą ir vietą bei įteikimą suinteresuotiems asmenims, sprendimo apskundimo tvarką.

27.6. ne vėliau kaip per 10 darbo dienų surašo Komisijos posėdžio protokolą: nurodoma posėdžio data, vieta, posėdžio dalyviai, posėdžio darbotvarkė, svarstymo eiga ir svarstyti dokumentai bei priimti sprendimai;

27.7. pateikia (išsiunčia) Komisijos sprendimą asmeniui, pateikusiam skundą, atitinkamam valstybės politikui, dėl kurio yra priimtas sprendimas, ir Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai;

27.8. yra atsakingas už tai, kad Komisijos sprendimai patektų į Savivaldybės interneto svetainę, informacinį leidinį, jeigu toks leidinys yra leidžiamas, bei būtų persiųsti Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

28. Posėdžiui pirmininkauja Komisijos pirmininkas. Jei posėdyje nedalyvauja Komisijos pirmininkas, posėdžiui pirmininkauja Komisijos pirmininko pavaduotojas, kuris Komisijos narių siūlymu iš Komisijos narių – Savivaldybės tarybos narių daugumos - skiriamas Savivaldybės tarybos.

29. Po Komisijos posėdžio, kuriame priimtas sprendimas dėl valstybės politiko elgesio, parengiamas pranešimas visuomenės informavimo priemonėmis. Pranešimą raštu arba žodžiu gali pateikti tik Komisijos pirmininkas ar Komisijos įgaliotas jos narys ir tik tokį, kokį įgaliojo pateikti Komisija.

30. Informaciją apie Komisijos sprendimus visuomenės informavimo priemonėmis teikia Komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas Komisijos narys. Komisijos nariai, posėdyje pareiškę atskirąją nuomonę dėl tyrimo išvadų, turi teisę apie tai pateikti informaciją.

31. Savivaldybės tarybos Komisijos posėdis gali vykti nuotoliniu būdu ar mišriuoju būdu. Sprendimą organizuoti posėdį nuotoliniu būdu arba mišriuoju būdu priima Komisijos pirmininkas savo iniciatyva arba gavęs Komisijos nario prašymą dalyvauti posėdyje nuotoliniu būdu. Apie priimtą sprendimą Komisijos posėdį organizuoti nuotoliniu būdu arba mišriuoju būdu nedelsiant elektroninių ryšių priemonėmis turi būti pranešta Komisijos nariams ir kitiems posėdžio dalyviams. Mišriuoju būdu organizuojamame posėdyje kiti Komisijos nariai ir kiti posėdžio dalyviai savo pasirinkimu gali dalyvauti nuotoliniu būdu arba atvykę į Komisijos posėdžių salę. Komisijos posėdžiai nuotoliniu būdu arba mišriuoju būdu vykti negali, jeigu tam raštu prieštarauja daugiau kaip pusė visų Komisijos narių, išskyrus:

31.1. kai dėl nepaprastosios padėties, ekstremaliosios situacijos ar karantino Komisijos posėdžiai negali vykti Komisijos nariams posėdyje dalyvaujant fiziškai;

31.2. artimiausią numatytą nuotoliniu būdu arba mišriuoju būdu vyksiantį Komisijos posėdį.

32. Nuotoliniu būdu arba mišriuoju būdu vyksiančio Komisijos posėdžio klausimai rengiami ir posėdis vyksta laikantis visų šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų ir užtikrinant Vietos savivaldos įstatyme nustatytas Savivaldybės tarybos nario teises. Nuotoliniu būdu arba mišriuoju būdu priimant Komisijos sprendimus, turi būti užtikrinamas Komisijos nario tapatybės ir jo balsavimo rezultatų nustatymas.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33. Už darbą Komisijoje jos nariams apmokama Vietos savivaldos įstatymo ir reglamento nustatyta tvarka.

34. Už Komisijos sprendimus Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka pagal įgaliojimus atsako Komisijos pirmininkas ir nariai.
